

1. az dē ki.kēz en stækfōg.əl zīn æ.zē - of : zī.zē
bēnōuw
2. mē vrind iz dē blu.m: gōm bēsprujēn
3. tē.gēnwō.rdēλ spēn: zē nijandērz mē:r. uf mē
mafīn:
4. sprīn iz lastēg wē.rk
5. Δp dā fXīp kre.g.nzē gēfXēmēld brō:t
6. dē tmērman æd ē splmter ī zē vījē
7. dē fXīpēr lækē zē lipēn uf
8. m di fabrik īstēr nī:stēn tē zī.n
9. kumēkēr - of : kumēkēj ī:r kintfēn
10. bō:r.s tapt ys fi.r pmtēn bī:r | pī.ntfēs (ouder) -
of : pīntfēs |
11. brījēd ys twe.kilo. krī.kn | krikfēs |
12. zēn ΔndērsXēvyvū dri. litērs win ytXēdrū.ŋkn
13. æ vēdrē.gdē mi mē nē stōk
14. kē. zē knī: æzī.(n)
15. 'karnēvā.l uwo.rē nīmē - of : en ez nī fe.l nēmē.rē
gēvī:rt - of : ēvī:rē zē nīmē
16. ksim blidē dak - of : ksinj kōtētēk mē.ēn Δlder
nī mē.g.ēg.ō.ŋ: æn
17. kēn ætēk nījēdō.jūj: - of : wē (kort)
18. wijēt ēdō.n - dndē:ŋ: di dō: kŭ.mt
19. æ kubē - æ kubēnētē - æ kubēju.g.ēr
20. æ klā.kē - of : ē matē - bēnō.ēwt - æ wē.rj - of :
æ mē:r(s) (die onder water komt) - æ padēstū.l -
en u.g.ē - æ pyt - æ mutē - of : æ papījuj
21. di kē:rēl dē Xīel dē wē:rēlt fēXtn
22. kXōjē pē:rītēfēs Xē.vn
23. inēlantu fe.l udē sXē.pn ufbrē.kn
24. æn æ fū.zēlē.vēz ækī.ēr æ bē.t ækrē:g.n
25. g.ē: mē - of : gēf mē nēkē twe: brē.ē stē.ŋ:
26. dā stambē.lt stō.tēr nīmē
27. di man æd æ le.vn læk æ rīkn - of : bē:ŋj - of :
æn ī.r.ērēle.vn
28. lyfifēr nīz mdne.mēl nījēble.vn
29. dē fXō.ljujns - æ mētē mē.ē.stēr nō dē zē.ēwīst
30. kΔn: tōX nī kum: vō:r.rak Xērē.t sin
31. dē bē.stēn - of : bī:stēn drījkn gē:rēn lī.nzō:t
32. æ kani Xō wērkn - ænē sē:r en zē kē.lē
33. stēk ēkī.r ē stōk m dē bastj | putēbē:zm : om
schotels te kuischen |
34. nē.r. mētē kē.g.ēlš en spē.lnz nīmē
35. ē.r.lā kēn al twī kīz αXtēr jūn ērō.pm
36. di pē:r iz nī ripē - tsit nō:g æ stī.ntf m
37. zē zī.m wēg: nō: tstīk - of : tlā.nt
38. zād īst sēj gē.ēld ē.ē.lpn vērtē:rēn
39. æ g.ēt nō.it fērē brījē
40. zīz dnē.ēlēfan ēr mē.lkwīt
41. dē man mu: sōrg.n vō. zē wyf
42. tīz Xēvō.rlēk m dē sXē.lde tē zwē.mn - of : tīz
dā.nzērēs fō: tē zwē.mn m dē sXē.lde
43. æn īs.tud umdatē vē.l māXt æt
44. wīdēr mō.tēn dēn ē.lde æn - æjē gidēr o.r.k - of :
wē mun æ.īk dnē.ēd æn
45. æ.īpt ēkē dā bād Δpēfn
46. nīzē mētsēnō.r īsu dīkē lēk en mul - of : æn
zwēju.ŋk - of : of ē pādē
47. zē sprījē vō.r dē vē.rstēn vō.r ē wēdījē
48. dē bō.mkwē.kēr gōtē bō.m snī:n
49. dud ēkē dē vē.īstēr - of : vī.īstēr tu
50. tēbēgantē klupm - of : lydē vō: dē vrugmēsē -
dō.r.(g)mē.sē - tlōf - of : dē vāspērs (geen ver-
schil)
51. æ sprī.ē (jonger) - of : sprē.ījē - pydērēk - - -
vēbrē.ī. - yfbrē.ī.
52. dā wyv æd ēr ē:r dūn ofsnījēn | ē.r stēsēn : lange
klissen |
53. zē vō.r.dēr ædēm zē.z jōr lā.ŋk nōtfo.lē lō.tēn
g.ū.n
54. kēt æm ē:fēkut sō lō.tē lā.stwō.tēr tē gō:n
55. vō.lē vō:zn - zī.mē nīfē.l olī:r
56. æ.rdē putē zinīmē vē.lē wē:rt
57. dē pu.r.lē stō.d mdnē:rt - of : dē fXōwē
58. m mō.rtē tē - of : tīz nōX tē kut fō. tē kētsēn
(met etc.bal)
59. di kē.sē g.ēfē.lē klō.rtēnē
60. æ trōk ā.ntpē:rt sē stē:rt
61. tū.ŋ kwamē gidēr īr ā.lēju:rēnō dē kērēmēsē -
of : jē kwam gidēr tu.n ē.lē jō:rēnō dē kērēmēsē
62. dē pō.tēr zē.jē dād ūnzlīvēnī.rē vālmō.kt īs
63. jē zō:λ mē wēl mō:r jē sprakte.gēn mē nī
64. dē zwū.īm gō:n ā.lēXtē wē.rēkī.ērēn
65. g.ō.jē vāndōgē nī kō:rtēn
66. ē.tēn zō.r.k Xē.rēn kō:r.s
67. zēn mō.tār īs kapōt - æ lēgd ī panē
68. tēē wō:rēmēn dag. ēwēst - of : tād ē.t ēwēst -
æn tīz ē zōXtēn ē.vnt
69. dā manētjē - of : jūjētjē lōpt Δp sēm blō.ētē
vū:tēn - of : lōptjē bē:rēvuts
70. tīz æ bust m dē kane
71. kšv wī.lēn datē faktār ē brī.f brōXtē
72. kēn zē.r omēn ērtē
73. kē kΔn: mē Xī zē.vērō.rš umēg.ō.n
74. αXtēr dānz ērast æn spū: mē tpē.rēd m dē nī.wē
kārē
75. kēn ēbetjē kars - fūn vō.r dēnū:nē
76. dē zō.nē vān dē kō.nījēk æd o.r soldu.t ēwīst
77. wētjē gīm pīlēmō.kēr wō.ŋ:
78. di rō.zēn æn lājē stēkērs | dū.ērnēn |
79. kXēlo.f ēr nī:tēn vān
80. tkīntjē wāz dō:t īr dāst kōstēn dō:rpm
81. zēn o.rēn ēēn znō.r.gē lō:pm
82. ēr dōXtērtjīz mē ēm pā.ndērtjē nōtbas - brū.m-
bē.jērs Xā.n trē.kn
83. tē.ē - of : tīzē spōrtē vān dē lē.rē
84. ē zētēgē gr.l zē kē.l o.rpm | zē mylēmēt
(platter) |
85. tfv.īk ēzōXtē nījā.ndērs of Xē.ēd æn rīkdu.m
86. (n)Δ.dērē mŭ.nt iz dro.gē vāndē dāst
87. di wēg lōp krōm - mē dū.n en umētū.r oīgāntēr
88. ækōXtē vō.r dn klē.ŋ: æ trōmēltjē
89. dē g.ē.ētēbāk iz dō:t fan æ kust m tē zwē.īg.n
90. zēn lītjē wās kort ējē gū:t
91. m dē fXō.wt īzd bēst
92. ē fXī.tēr mu: Xu kāmēkn
93. zukt ēkē αXtēr mēn ū:t
94. kwēt nī wō.r dājkn mu: zūkn - of : dākn æmū.tēn
gōn zūkn
95. æ kudē kē.lde īs Xū.t fō tēbī:r

96. kmōstə kujəblu.trɪŋkn um tə - of : fu- tə vər-
klukn | æn əsə |
97. kmu-n iəstə.tn m də stə.ɫ brɪŋn
98. mə bru:r(ə) wuz mu
99. də mə.ɫkbu.r dud ə gro.tə rū.ndə | æ tū:r |
100. də kærəmæ.ɫk ɪz dɪmə - æn zə:r - zæntn dər
mə we:r
101. mə zun dɪm pət kɑ:n vɑ.ɪn m ən ə:rə
102. æ ɪz əsən ʌp tit - *secur* *onbekend*
103. æ kum no.ɪd - of : no.ɪs ə mənɪtə tə lə.tə
104. m ɪtə.ɫjə zɪndər bæreg.ən di vɪr spy.gēn
105. dɑ.ɛfjə dər əp dy.w̃n
106. tə bo.m ænz ən stɪk fən də brɑg. ære.jn
107. jə mu-d ys fə.ɪntʃə - of : kɑ.ɫɛtʃə ækə kumn
kə:rn
108. æn ɪs fɑ lə.vē g.əkum: mə ə vɑlə bə.zə
109. di dər ɪz ɪt bə.knut - of : ɪs fəm bək æmɔkt
110. əŋ g.ətro.wd wyf mu kɑ:n.u.jɪ
111. kæn ɪ.r gæ.z əzɔɪt mətwas ɫɪŋ gu. zʊ:t
112. də brəwər zæ.ɫtət nuɫ tə dɪr ɪz um tə bə.wən
113. bakən - ɫbakn - ɫi bɑ.kt - æ bɑ.kt - bɑ.kti -
wi - of : mə bɑ.kn - (ɪ)ɫ bɑ.ktə - jə bɑ.ktə -
æ bɑ.ktə - wɪdər bɑ.ktn - mæn əbɑ.kn
114. bɪ. - ɫbi: - gi bɪ.t - æ bɪt - mə - of : wɪdər bɪ.n -
bɪ.wə - ɪɫ bo.t - kæn əbo.n - bo.dn zə zɪdər o.k
- æn zə zɪdər o.k əbo.dn (ɪ *telkens ook half nas.*)
115. tɪz ə klɛ.ɪntʃə mər æ fi.ɪntʃə - of : æ fin
116. jə kɑdɪr e.jərs kre.gən ʌp də mart
117. æn æd əzɛ.ɪtɑt'n ʌp mi gə pɛ:ɪzn
118. tme.sn - of : də mɔ:rtə zə.ɪ dɑtɪn gəlɪk adə
119. twə:rɪn vɪf prɪzn
120. ũ.ndər dɪm e.r.kəbo.m ɪr.gəndər vɛ.le.r.kənɔtʃəs
- of : py-ptʃəs (*jonger*)
121. twu.tər gə ko.kn - tkɔkt a.ɪ
122. to.jə nɔɫrū.n(ə) - tɛ nɔɫ mɔ væz əfəm.u.jt
123. mɑ.jənɛ:zə mɔ.kə zə mətə dɔrə vən ən ənɪ
124. dɑ bʊmtʃə gɔtə mujlək ɫrujn
125. də pɑ.stər æ ɫū. wɪn (ɪ *half nas.*)
126. ɪz ud ɪz ɪz ʌpəbrɑ.ɪnt - of : ʌfəbrɑ.ɪnt - of :
əfɫəbrɑ.ɪnt
127. də mə.ɫk spɑt ɪtn æ.ɪdər vən də ku:
128. də kɔstər ɪt fu- də krysprəsæfə
129. də tru.m: vən də kɔrəwɪgn plo.ɪn vən tɫəwɛ.ɫtə
130. də twɪə dɪtʃɫərs kwɔ.m bytn
131. zæn æm blɔ.w æ grun əsle.gn
132. də su.s ɪz əbɪtʃə flɔw - of : dənə
133. də snɪəw lɛ.ɫrɪ.kə - of : tɪz dɪk əsnɛwt
134. tɪz æn ɪ.əw əle.n dɑk ju nɪmæ(r) əzɪ.n æ
135. nɪ.wpo.rɪt kum ny æ grɪ.əl nɪ.wə stə.
136. du.n - ɫdū.ɪnt - jə du.dət - æ du.dət - mə dū.ɪnt
(ɪ *half nas.*) - zə dū.ɪnt (*id.*) - ɫdɛ.ɪnt - jə dɛ.r.jət -
æ dɛ.r.jət - mə dɛ.ɪnt - gɪdər dɛ.ɪjət - zɪdər
dɛ.ɪjɪnt - dɛ.ɪjəkɪk dɑt - dɑtɪnt mɔ.rɑ dɛ.j -
dɑ.nzət kɔ.stn dū.n (ɪ *half nas.*)
137. do.pm - ndo.pkɫe.t - ndo.pfū.ɪntə - | 'kɪŋkæstə =
doopfeest | - də soldɔ.ətn
138. dæ.ɫɫən - æ dæ.st - æ dæ.stə - æn æd ədɔ.fən
139. bɪ: - ɫbɪ: - jə bɪt - æ bɪt - mə bɪ: - gɪdər
bɪt - zɪdər bɪ: - bɪtn - bu.ɪtn - kæn əbu.ɪ:
140. *Locale landmaten : Zegslieden kennen enkel
əŋ gəmæt*
141. *Waternamen : de Ieperlee = 'tipertʃə - də væstn
- də mɑjo:r = eilandje met omringende grach-
ten, onderdeel v. d. vesten - də vɛdrʊŋ'n we. =
de verdrongen weide ; staat 's winters onder
water - də drʊn : soortnaam voor slooten langs
de wegen in het veld.*

De naam van deze stad in haar eigen dialect is ipər

De inwoners heeten ipərɪŋn

Hun bijnaam is ipərɫə ki.ɪntʃəs - of : kɪ.ɪntʃəs ; wordt gezegd te Poperinge ; Ieper noemt die van Poperinge kɛ.ɪkʊpm

Aantal inwoners op 31-12-34 : 15.872.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn sintmɔ:rɪtns - sint(ə)pɪ:tərs - sintniklɑ.ɪs - sintʃukɔps - tko.fu:rt (*De Kalfvaart*, buiten de wallen) - də site.ən, namelijk site. ɫɔfi (*Ligy*!) en site. zɑrdɪ - də ku:jə - də krystrɔ.r.tə - də baskylə - də pɔt'izə - tɔɔ.ɫɔf (*Zaalhof*, volksbuurt binnen de wallen). Daaronder spreken sintpɪ.tərzbo.vən, də ko.fu:rt en tɔɔ.ɫɔf anders dan het overige Ieperen ; het dialect is er veel platter ; men spreekt er ook zeer traag, terwijl het algemeen Iepersch een snel, nerveus tempo heeft. Buitenstaanders karakteriseeren het Iepersch met ɔɫɪ.ərə mənɪ.ərə kə tɔɫ sɑk æ zɛ.r ə- mə bē:, platter : ɔɫɪ.ərə mənɪ.ərə kə tɔɫ sɑk æ zɛ:r ə mi bē.n. Typisch voor de geheele streek Ieper-Poperinge-Kemmel is de uitspraak kənt əzɪ mər nɪjɛzɪ - mɑ. kənt ɔ.rɪt fən ɛ.n dɪt əzɪ.n ət ; in het plat Iepersch : kə.t əzɪ: mɑ nɪ.jɛzɪ: - mɑ kənt ɔ.rɪt fən ɛ.n dɪt əzɪ.n ət. Buiten de wallen wonen Iepersche boeren waarvan de centrum-bewoners den indruk hebben dat zij meer „Westvlaamsch” (!) spreken ; zij zeggen bv. ænɪ:ə en br:ən voor Stads-Iepersch ænɛ - be:m (*niet waar?*, *been*). Het volk spreekt algemeen dialect ; de rijke burgerij veel Fransch.

De bevolking bestaat voornamelijk uit fabrieksarbeiders, waarvan de meesten naar Frankrijk gaan werken, nl. naar Tourcoing, Roubaix, Meenen, Halewijn. Als locale nijverheid zijn te vermelden : een weverij, een paar diamantslijperijen, een houtzagerij ; vroeger werd door de vrouwen veel kantwerk (*spæləwærk*) gemaakt ; nu echter veel minder.

Zegslieden. 1. Geeraardeyn, Karel ; 42 j. ; onderwijzer bij de Middelbare School te Ieper ; hier geb. ; heeft behalve in 1914-18 steeds te Ieper verbleven ; V. en M. beiden van hier ; spreekt met de bevolking gewoonlijk Iepersch.

2. Desramault, Lucien ; 17 j. ; student ; geb. te Poperinge in 1914, dan tot zijn 9 j. in Frankrijk, maar in Ieperschen familiekring ; V. van Ieper, M. van Poperinge, maar van kindsbeen af te Ieper ; spreekt meestal Iepersch (centrum).

3. Claeys, Albert ; 14 j. ; scholier ; geb. in Frankrijk, maar van zijn 3 j. af te Ieper ; V. van Ieper, M. van Voormezele ; spreekt gewoonlijk Iepersch (centrum).

4. Keignaert, André ; 14 j. ; scholier ; geb. in Frankrijk, maar van zijn 3 j. af te Ieper ; V. van Zonnebeke, M. van Geluveld ; spreekt steeds Iepersch (centrum).